

A photograph of two women sitting at a table in a meeting. The woman on the left has curly brown hair and is wearing a light-colored button-down shirt. The woman on the right has short blonde hair and is wearing a black top with white grid lines. They are both looking towards the right side of the frame. The background is a blurred brick wall.

Digitalisering in de zorg
Rondetafelgesprek met ziekenhuisbestuurders

‘HET ZIEKENHUIS VAN
DE TOEKOMST IS BIJ DE
PATIËNTEN THUIS’

M&I/Partners/

adviseurs voor management en informatie

Hoe ziet de zorg-ICT van de nabije toekomst eruit? Een gesprek met ziekenhuisbestuurders Geranne Engwirda (Catharina Ziekenhuis), Hans den Hollander (Tergooi), Sandra Timmermans (Antonius Zorggroep), Mirjam van Velthuizen (UMC Utrecht) en Anita Wydoodt (Elizabeth-TweeSteden Ziekenhuis).

De vijf ziekenhuisbestuurders zijn op uitnodiging van Patrick van Eekeren en Jan Houben van M&I/Partners bijeen in een huiskamer-restaurant nabij Amersfoort om te praten over de toekomst van de zorg en het belang van ICT daarbij.

Toename digitale zorg

Hans den Hollander geeft de aftrap. 'Wij zetten in op minder vierkante meters en op meer ICT,' zegt hij. 'Ons programma Virtueel Ziekenhuis in het kader van onze nieuwbouw gaat dat mogelijk maken. Uit onderzoek blijkt dat 46 procent van de ziekenhuisactiviteiten ook thuis kan plaatsvinden. Laten we er voor zorgen dat dat mogelijk wordt.'

De andere ziekenhuisbestuurders aan tafel beamen dit. 'Wij gaan ook die kant op,' zegt Mirjam van Velthuizen. Sandra Timmermans vult aan: 'Bij ons zijn thuiszorg en ziekenhuis nog gescheiden, maar dat gaat veranderen.' En ook Anita Wydoodt en Geranne Engwirda zien het belang van vastgoed in de ziekenhuissector afnemen en dat van digitale zorg toenemen.

Sandra Timmermans

Geranne Engwirda

Jan Houben

Hans den Hollander

Vipp-programma en patiëntparticipatie

De vijf bestuurders zijn op uitnodiging van Patrick van Eekeren en Jan Houben van M&I/Partners bijeen in een huiskamerrestaurant nabij Amersfoort om te praten over de toekomst van de zorg en het belang van ICT daarbij.

De ontwikkelingen gaan snel, stellen de aanwezigen vast. Een voorbeeld zijn de patiëntportalen, die nu mede dankzij het VIPP-programma gemeengoed aan het worden zijn. Het UMC Utrecht was lange tijd voorloper met het direct delen van de uitslagen via het portaal. 'We zijn daarmee in februari 2015 begonnen en het heeft meer dan twee jaar geduurd voordat een tweede ziekenhuis volgde,' aldus Mirjam van Velthuizen. 'En dat terwijl de patiënten zeer tevreden zijn. Vooral chronisch zieken weten prima raad met het portaal. En anders dan vaak wordt gedacht, doen ook ouderen intensief mee. We horen bijvoorbeeld vaak dat ze familieleden mee laten kijken om alles thuis nog eens rustig te bespreken.' De artsen in de ziekenhuizen hebben aan de patiëntportalen moeten wennen, maar ook dat gaat vrijwel overal inmiddels de goede kant op. 'Bij ons gaat de ene vakgroep na de andere om,' zegt Sandra Timmermans.

Digitale uitwisseling

Problematisch is soms wel de aansluiting met zorgverleners van buiten het ziekenhuis. 'In onze regio Tilburg klagen de huisartsen dat ze geen toegang hebben tot het portaal,' zegt Anita Wydoodt. 'Zij willen er in kunnen kijken om te weten hoe hun patiënt eraan toe is.' Hans den Hollander: 'Bij ons zijn veel huisartsen bang dat ze erop worden afgerekend als ze iets zouden missen in het patiëntportaal. Ze zijn bang dat er bij problemen van wordt uitgegaan dat ze ook over die kennis beschikken, en daar willen ze zich tegen indekken. Daar schrok ik eigenlijk wel van. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.' 'In Friesland willen de huisartsen graag aansluiten,' voegt Sandra Timmermans toe. 'In een relatief dunbevolkt gebied is het belang van digitale uitwisseling natuurlijk extra groot. Dat realiseren ze zich goed.' In het UMC Utrecht wordt om deze redenen nagedacht over een apart zorgverlenersportaal, maar Mirjam van Velthuisen vraagt zich af of huisartsen daar wel regelmatig op zullen inloggen. 'Het is altijd een gedoe, dat inloggen, vooral als het om meerdere portalen bij meerdere ziekenhuizen zou gaan. Daar hebben ze geen tijd voor, vrees ik.'

Apple en Google

'En het is natuurlijk de vraag hoe lang de patiëntportalen zullen blijven bestaan,' voegt Geranne Engwirda toe. 'Wij zijn in het Catharina Ziekenhuis druk bezig met de voorbereidingen ervan; we gaan live met HiX in november. Natuurlijk is dat een goede zaak, maar als je ziet hoe snel de ontwikkelingen gaan met de PGO's, dan denk ik: het kan niet lang meer duren of die nemen de rol van de patiëntportalen over. Apple en Google staan aan de deur te rammelen. Of je nu wilt of niet, we zullen de samenwerking moeten zoeken.'

'Apple en Google staan aan de deur te rammelen. Of je nu wilt of niet, we zullen de samenwerking moeten zoeken.'

Anita Wydoodt vult aan. 'We hebben in het zorgnetwerk Midden Brabant, een samenwerkingsverband van verschillende zorgorganisaties inclusief de huisartsen, geprobeerd om samen met een leverancier een eigen PGO te ontwikkelen voor diabetespatiënten. We hadden een pilot met 250 deelnemers maar we zijn ermee gestopt.'

Sandra Timmermans: 'Laat dat maar aan de grote techbedrijven over. Dat is hun vak. Bij ons overweegt Stichting Gerrit, het regionale ICT-samenwerkingsverband, om met een PGO te starten. Ik ben daar niet zo'n voorstander van. Ik heb liever dat ze zich focussen op de infrastructuur. Daar hebben we meer aan.' Mirjam van Velthuizen: 'Wij zetten in op de transitie. Het ziekenhuis van de toekomst is bij de patiënten thuis. Dat moeten we intern mogelijk maken. Hoe de PGO's zich ontwikkelen, dat zien we wel. Daar sluiten we te zijner tijd wel bij aan.' Anita Wydoodt: 'Het beleid van het kabinet is om de PGO-ontwikkeling aan de markt over te laten. De enige voorwaarde is dat ze aan de MedMij-standaarden voldoen.'

Anita Wydoodt

Geranne Engwirda

Trial and error

Mirjam van Velthuizen: 'Ik weet nog niet zo zeker of het wel een goede zaak is om de markt het werk te laten doen. Tientallen partijen lopen zich warm, en in Den Haag zijn ze erg huiverig om marktverstoring op te treden. Maar waar draait dat op uit? En wat gaan ze eraan verdienen? Als je ziet wat de EPD-leveranciers vragen, dan baart me dat enige zorgen. De kwestie heeft in elk geval aandacht nodig. Ik vind dat de koepelorganisaties in de zorg daar meer bovenop zouden moeten zitten.' Anita Wydoodt: 'Maar ik vraag me af wat de NFU en de NVZ daarin kunnen betekenen. Een masterplan gaat niet werken. Je moet het uitproberen, trial and error. Zien dat je kritische massa krijgt. En niet alles zal lukken. Dat moet je incalculeren.'

'Dat hangt wel af van de regio waar je werkt,' nuanceert Sandra Timmermans. 'In Friesland zijn de mensen over het algemeen afwachtender. De veranderingen moeten bij ons meer van binnenuit komen, van de raad van bestuur maar natuurlijk ook van de msb's. Die het belang van patiëntparticipatie wel degelijk scherp zien, gelukkig. Ook al omdat het hun eigen belang betreft. Als het slecht gaat met het ziekenhuis, gaat het immers ook slecht met de msb's.' Geranne Engwirda: 'De ene vakgroep is wat dat betreft meer gedreven door ondernemerszin dan de andere. De goede vakgroepen begrijpen prima wat de patiënt vraagt. Daar haken wij graag bij aan. Ook vanuit de drive om door verbetering van de zorg onderscheidend te zijn als ziekenhuis.'

CMIO

Vervolgens komt de rol van de CMIO aan de orde, de Chief Information Medical Officer die als het goed een brugfunctie vervult tussen het bestuur en de werkvloer. Dat blijkt nog niet in alle ziekenhuizen vlekkeloos te verlopen. Hans den Hollander: 'In Tergooi heeft de CMIO spreekrecht tijdens de kernstafvergadering. Dat is op zich goed, maar het blijft wat solistisch. Zo ontstaat het gevaar dat hij of zij individueel de verantwoordelijkheid gaat dragen voor de gang van zaken rondom ICT bij de artsen. Dat de CMIO een soort helpdesk wordt, een epd-dokter. Dat is niet de bedoeling.' Bij de Antonius Zorggroep is dit probleem opgelost door een e-raad in te stellen, een grotere groep zorgverleners die zich over de ICT buigen. 'En die durven in te grijpen als het niet goed gaat,' benadrukt Sandra Timmermans.

Jan Houben

Hans den Hollander

Delen van data

Tot slot gaat het gesprek over het uitwisselen van gegevens en het belang van samenwerken tussen ziekenhuizen. 'We hebben als Catharina Ziekenhuis met de andere topklinische ziekenhuizen van Santeon een farmadatabase gerealiseerd, en daar ben ik heel tevreden over,' vertelt Geranne Engwirda. 'Het delen van data biedt veel mogelijkheden voor onderzoek en verbetering van de zorg. Er werd nog altijd veel handmatig ingevoerd als het om medicatie ging. Daar is nu gelukkig een einde aan gekomen. Maar we hebben als Santeon ziekenhuizen ook hard gewerkt aan de informatie-uitwisseling ter ondersteuning van value based healthcare. 'Het begint met nieuwsgierigheid, daarna zoek je elkaar op en zo kom je verder. Dat is wat mij betreft de formule. Je leert van elkaar en wordt constant beter. Het uitwisselen van informatie is dan cruciaal. Dat is de manier waarop we verdergaan, en er is geen weg terug. Daarvan ben ik overtuigd.'

'Het uitwisselen van informatie is cruciaal. Dat is de manier waarop we verdergaan, en er is geen weg terug. Daarvan ben ik overtuigd.'

Patrick van Eekeren

Mirjam van Velthuisen

MEER INFORMATIE?

Neem contact met ons op via 030 2 270 500 of ontdek meer op www.mxi.nl.

Wilt u als zorgbestuurder ook uw visie delen over de digitale transformatie in de zorg? Dat kan! Wij organiseren geregeld rondetafelgesprekken met bestuurders in de zorg. Laat het ons weten!

EEN GEZONDE ZORG IS OOK ONZE ZORG

M&I/Partners is een onafhankelijk ICT-adviesbureau, met ruim drie decennia ervaring in de zorg en overheid. Wij adviseren onze klanten bij het ontwikkelen van hun digitale en ICT-strategie en ondersteunen bij de bestuurlijke vragen die daaruit voortvloeien. M&I/Partners bestaat uit 100 toegewijde, eigenzinnige en vakgedreven professionals. Met ieder een eigen focus en expertise, maar een gezamenlijke passie voor het digitaal transformeren van de zorg en overheid.

Hoe? Met een heldere visie en aanpak, het juiste leiderschap en lef transformeren wij organisaties naar een digitale en wendbare organisatie. Wij brengen de werelden van business en technologie samen. Met ruim drie decennia expertise en ervaring zijn wij niet alleen in staat strategische advies op maat te geven, maar ook te ondersteunen bij de implementatie van de oplossingen. Wij stoppen pas wanneer het gewenste resultaat is behaald en de klant écht verder kan.

Ontdek meer op www.mxi.nl